

the33

IKTERUS

(Gulsot)

Allmänt Överskott av bilirubin i vävnaderna. Kliniskt symtom.

ICD-10 R1.7

Patofysiologi

Generella orsaker till ikterus är:

1. Kraftigare hemoglobinnedbrytning än vad levern kan hantera p.g.a. för snabb hemolys eller leverskada.
2. Gallobstruktion.

Det finns olika typer av ikterus med varierande specifika orsaker ex. *Mb Dubin-Johnson* (godartad, defekt utsöndring av bilirubin), hemolytisk ikterus som kan vara sekundär till annan sjukdom t.ex. tumör malignt lymfom, infektiös ikterus vid Hepatit eller Parenkymatös ikterus p.g.a. Alkohol.

Symtom

Gulfärgning av sclerae (ögats senhinna), hud och slemhinnor, mörk urin, ibland även avfärgad faeces och klåda.

Uppmärksammas vid värden över cirka 50 mikromol/l.

Trötthet, ledvärk, feber och smärtor från levertrakten kan förekomma, mycket beroende på genesen.

Diff.diagnoser

Rikligt intag av morötter (karotin) ger gulfärgning av hud och slemhinnor, dock inte sclerae.

1

Diagnostik

Förhöjt bilirubin och ALP hos yngre/medelålders pekar på framför allt gallstenssjukdom.

Hos äldre utesluts först **malignitet**.

Ikterus patienten remitteras till kirurg-, medicin- eller infektionsklinik för utredning.

Behandling

Mot grundorsaken. Vid ikterus klåda; antihistaminer (t.ex. Clemastitin), Kolestyramin eller Kolestipol.

Viktigt av alla är remis till kirurg-, medicin- eller infektionsklinik för vidare utredning.

Referenser

PM Praktisk medicin, femtonde upplagan.
L. Hallberg et al. Invärtes medicin.
Läkemedelsboken.